

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2023-2024

Anul de studiu II / Semestrul 1

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Muzeologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii/calificarea*	Cercetarea, conservarea și valorificarea patrimoniului istoric / istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303), asistent de cercetare în istorie (COR 263308)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Minorități etnice în Transilvania			2.2. Cod disciplină	MCC 2105		
2.3. Titularul activității de curs							
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Prof. univ. dr. Daniel Dumitran						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs		3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs		3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					10
Examinări					2
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	72
3.9 Total ore pe semestru	100
3.10 Numărul de credite**	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu videoprojector și acces la internet

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Cunoașterea și utilizarea resurselor specifice specializării și domeniilor conexe; dezvoltarea unei gândiri critice asupra lor.
Competențe transversale	CT1. Soluționarea unor situații-problemă, din domeniul științelor umaniste, de o complexitate avansată.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>1. Cunoașterea aprofundată a unei arii de specializare și, în cadrul acesteia, a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice specifice programului; utilizarea adecvată a limbajului specific în comunicarea cu medii profesionale diferite.</p> <p>3. Utilizarea integrată a aparatului conceptual și metodologic, în condiții de informare incompletă, pentru a rezolva probleme teoretice și practice noi.</p> <p>4. Utilizarea nuanțată și pertinentă de criterii și metode de evaluare, pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii constructive.</p> <p>5. Elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare, utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative.</p>
---------------------------------------	---

7.2 Obiectivele specifice	6. Executarea unor sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și de independență profesională. 7. Asumarea de roluri/funcții de conducere a activității grupurilor profesionale sau a unor instituții. 8. Autocontrolul procesului de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități profesionale.
---------------------------	--

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Bibliografie		
8.2. Seminar-laborator		
1. Seminar introductiv Majoritate și minorități în România contemporană – polemici și dezbateri	Problematizare	2 ore fizice
2. Evoluția conceptelor în perspectivă istorică, în context transilvănean și central-est-european	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate	2 ore fizice
3. Origini și statut juridic	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate	2 ore fizice
4. Habitatul și formele de încadrare administrativă	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate	2 ore fizice
5. Credința și organizarea cultului	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate	2 ore fizice
6. Forme ale culturii	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate	2 ore fizice
7. Centre reprezentative	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate	2 ore fizice
8. Conturarea identității	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate	2 ore fizice
9. Transformările societății	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate	2 ore online
10. Evoluții politice	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate	2 ore online
11. Percepții reciproce	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate	2 ore online
12. Noi surse și direcții de cercetare	Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate.	2 ore online
13. Prezentarea referatelor	Dezbateri Învățare prin colaborare	2 ore fizice
14. Prezentarea referatelor	Evaluare prin colaborare	2 ore fizice
Bibliografie generală		
Sinteze		
Alcock, Antony, <i>A History of the Protection of Regional Cultural Minorities in Europe. From the Edict of Nantes to the Present Day</i> , MacMillan Press Ltd., 2000.		
Barszczewska, Agnieszka, Lehel Peti, <i>Integrating minorities: traditional communities and modernization</i> , Cluj-Napoca, Editura ISPMN - Kriterion, 2011 (http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:studii-etnografice-despre-minoritatile-din-romania).		
Dumitrescu, Doru, Carol Căpiță, Mihai Manea (coord.), <i>Istoria minorităților naționale din România. Material auxiliar pentru profesorii de istorie</i> , București, Editura Didactică și Pedagogică, 2008.		
Evans, R. J. W., <i>Austria, Hungary, and the Habsburgs. Essays on Central Europe, c. 1683-1867</i> , Oxford University Press, 2006.		
Gidó, Attila (ed.), <i>Cronologia minorităților naționale din România</i> , vol. I. <i>Albanezi, armeni, bulgari, croați, eleni, evrei și germani</i> , Cluj-Napoca, Editura ISPMN, 2012 (http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:istoria-sociala-a-minoritatilor-nationale-din-romania).		
Gidó, Attila (ed.), <i>Cronologia minorităților naționale din România</i> , vol. II. <i>Macedoneni, polonezi, ruși lipoveni, ruteni, sârbi, tătari și turci</i> , Cluj-Napoca, Editura ISPMN, 2013 (http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:documenta-et-studia-minoritatum).		
Gidó, Attila (ed.), <i>Cronologia minorităților naționale din România</i> , vol. III. <i>Italiani, romi, slovaci și cehi, ucraineni</i> , Cluj-Napoca, Editura ISPMN, 2016 (http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:documenta-et-studia-minoritatum).		
Jakab Albert Zsolt, Peti Lehel (ed.), <i>Procese și contexte social-identitare la minoritățile din România</i> , Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj-Napoca, Editura Kriterion, 2009.		

Jurková, Zuzana et alii (Eds.), *Minority: Construct or Reality? On Reflection and Self-Realization of Minorities in History*, Bratislava, Zingprint, 2007.

Minoritățile etnice în România în secolul al XIX-lea, coord. Venera Achim, Viorel Achim, București, Ed. Academiei Române, 2010.

Schilling, Heinz, *Early Modern European Civilization and its Political and Cultural Dynamism*, Hanover and London, University Press of New England, 2008.

Lucrări referitoare la minoritatea maghiară

Andreescu, Andreea, Lucian Nastasă, Andreea Varga, *Minorități etnoculturale. Mărturii documentare: maghiarii din România (1945-1955; 1956-1968)*, Cluj-Napoca, Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală, 2002-2003.

Hermann, Gusztav Mihály, *Secuii. Istorie. Cultură. Identitate*, Miercurea Ciuc, ProPrint, 2009.

Kiss, Tamás, István Csata, *Evoluția populației maghiare din România. Rezultate și probleme metodologice*, Cluj-Napoca, Editura ISPMN, 2008 (<http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:studii-de-atelier>).

Minoritatea maghiară în perioada comunistă, ed. Olti Ágoston, Gidó Attila, Cluj-Napoca, Kriterion, 2009 (<http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:istoria-sociala-a-minoritatilor-nationale-din-romania>).

Kiss, Tamás, *Perspectivă administrativă? O analiză comparativă a discursului demografic maghiar din România*, Cluj-Napoca, Editura ISPMN - Kriterion, 2009 (<http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:analize-demografice>).

Veres, Valér, *Analiza comparată a identității minorităților maghiare din Bazinul Carpatic*, Cluj-Napoca, Editura ISPMN, 2008 (<http://ispmn.gov.ro/node/analiza-comparata-a-identitatii-minoritatilor-maghiare-din-bazinul-carpatic-a-karapat-medencei-magyarok-nemzeti-identitasanak-osszehasonlito-elemzese>).

Lucrări referitoare la sași

Die Deportation von Siebenbürger Sachsen in die Sowjetunion 1945-1949, vol. I-III, ed. Georg Weber, Renate Weber-Schlenter, Armin Nassehi, Oliver Sill, Georg Kneer, Köln – Weimar – Wien, Böhlau Verlag, 1995.

Fulga, Ligia (coord. / Hg.), *Sașii transilvăneni despre ei înșiși / Die Siebenbürger Sachsen über sich selbst*, I, Brașov, Transilvania Expres, 2008.

Göllner, Carl (Hg.), *Geschichte der Deutschen auf dem Gebiete Rumäniens*. Erster Band. 12 Jh. bis 1848, Bukarest, Kriterion Verlag, 1979.

Röder, Annemarie (Hg.), *Dan hier ist besser zu leben als in dem Schwaben Land. Vom deutschen Südwesten in das Banat und nach Siebenbürgen / Pentru că aici este mai bine de trăit decât în Țara Șvabilor. Din sudvestul Germaniei în Banat și Transilvania*. Katalog zur gleichnamigen Ausstellung des Hauses der Heimat des Landes Baden-Württemberg, Stuttgart, 2002.

Sașii transilvăneni între statornicie și dezrădăcinare, ed. Corneliu Gaiu, Valentin Orga, Bistrița, Ed. Fundația Culturală „NOSA”, 2006.

Wagner, Ernst, *Geschichte der Siebenbürger Sachsen. Ein Überblick*, Thaur bei Innsbruck, Wort und Welt Verlag, 1990; versiune românească, București, Meronia, 2000.

Lucrări referitoare la alte minorități

Bedros, Vlad, *Patrimoniu artistic armenesc în România. Între nostalgia exilului și integrarea culturală*, București, NOI Media Print, f.a.

Buchinger, E., *Die „Landler“ in Siebenbürgen. Vorgeschichte, Durchführung und Ergebnis einer Zwangsumsiedlung im 18. Jh.*, München, 1980 [Buchreihe der Südostdt. Hist. Komm. 31].

Carmilly-Weinberger, Moshe, *Istoria evreilor din Transilvania (1623-1944)*, București, Ed. Enciclopedică, 1994.

Gazdovits, Nicolae, *Istoria armenilor din Transilvania (de la începuturi până la 1900)*, București, Ararat, 1996.

Karady, Victor, *The Jews of Europe in the Modern Era. A Socio-historical Outline*, Budapest – New York, Central European University Press, 2004.

Oișteanu, Andrei, *Imaginea evreului în cultura română. Studiu de imagologie în context est-central european*, București, Humanitas, 2001.

Pop, Virgil, *Armenopolis oraș baroc*, Cluj-Napoca, Accent, 2012².

Studii

Andreescu, Gabriel, „Multiculturalism în Europa Centrală: integrare și privatitate culturală”, în *Altera*, VIII, 17/18 (2002), pp. 122-138.

Andreescu, Gabriel, Smaranda Enache, „Raport asupra situației ceangăilor din Moldova. Problema ceangăilor maghiari”, în *Altera*, VIII, 17/18 (2002), pp. 90-106; vezi, tot aici, contribuțiile semnate de Tytti Maria Isohookana-Asunmaa, „Cultura minorității ceangăiești din România”, pp. 107-114, și Ghiorgi Prisăcaru, „Opinie alternativă față de raportul Cultura minorității ceangăiești din România”, pp. 115-121.

Codarcea, Cristina, „Le commun et le différent au XVIIIe siècle. La construction d'une identité balkanique”, în *Rev. Études Sud-Est Europ.*, XLVI, 1-4, 2008, pp. 81-95.

Crăciun, Maria, „Communities of Devotion: the Saxon in Early Modern Transylvania”, în *Studia Universitatis „Babeș-Bolyai” Historia*, 58, Special issue, 2013, pp. 156-195.

Gabanyi, Anneli Ute, „Exodul germanilor din România: cauze, fapte, consecințe”, în *Xenopoliana*, 5, 1-4 (1997), pp. 226-236.

Gudor, Botond, „Spiritualitatea maghiară sub impactul Reformei”, în Ana Dumitran, Gudor Botond, Nicolae Dănilă, *Relații interconfesionale româno-maghiare în Transilvania (mijlocul secolului XVI – primele decenii ale secolului XVIII)*, Alba Iulia, 2000, pp. 16-41.

Gündisch, Konrad, „Autonomie de stări și regionalitate în Ardealul medieval”, în *Transilvania și sașii ardeleni în istoriografie*, Sibiu, Editura hora, 2001, pp. 33-53.

Gyémánt, Ladislau, „The Transylvanian Jewish Identity's Avatars in the Epoch of Emancipation”, în *Studia Universitatis „Babeș-Bolyai,” Historia* 57, Special Issue (December 2012), pp. 124-141.

Pál, Judit, „Assimilation and Identity of the Transylvanian Armenians in the 19th Century”, în *Studia Universitatis „Babeș-Bolyai,” Historia* 57, Special Issue (December 2012), pp. 142-158.

Philippi, Paul, „Ecclesia Theutonicorum Ultrasilvanorum”, în *Altera*, 1, 1 (1995), pp. 125-152.

Răduțiu, Aurel, „Concepte și terminologie, Unele considerații privind majoritate, minoritate, elite și marginali de-a lungul istoriei”, în *Anuarul Institutului de Istorie din Cluj-Napoca*, 32, 1993, pp. 13-17.

Salat, Levente, „Are members of the Hungarian minority in Romania part of the Romanian political community?”, în *Studia Politica*, 8, 2 (2008), pp. 337-366.

Tánczos, Vilmos, „Ceangăii din Moldova”, în *Altera*, VIII, 17/18 (2002), pp. 48-80.

Vincze, Gábor, „De la minoritate națională la „români de naționalitate maghiară””, în *Altera*, 6, 15 (2000), pp. 85-127.

Zach, Krista, „Toleranță religioasă și construirea stereotipurilor într-o regiune multiculturală. „Biserici populare” în Transilvania”, în *Transilvania și sașii ardeleni în istoriografie*, Sibiu, Editura hora, 2001, pp. 64-96.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Familiarizarea cu principalele concepte utilizate și cu maniera de cercetare specifică le oferă posibilitatea studenților de a participa la proiecte de cercetare în cadrul specializării și în domeniile conexe, pe direcțiile prioritare ale cercetării. Ei își pot valorifica astfel pregătirea profesională acumulată în timpul studiului. Conținutul disciplinei a fost evaluat de către Comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu, în componența căreia intră și câte un reprezentant al absolvenților și câte un reprezentant al angajatorilor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/laborator	Cunoașterea bibliografiei; calitatea și cantitatea cunoștințelor; capacitatea de a expune, argumenta, interpreta	Orală: conversație și expunere liberă	40%
	Frecvență		10%
	Activitate	Practică: referat	50%
10.6 Standard minim de performanță: Demonstrarea competențelor în descoperirea și utilizarea resurselor bibliografice și arhivistice specifice specializării și în realizarea unui discurs istoriografic coerent, cu finalitate pedagogică sau științifică, prin realizarea unei cercetări aplicate referitoare la subiectele de seminar, bazată pe investigarea bibliografiei speciale și pe documentare de teren. Pentru promovarea disciplinei este necesară obținerea notei minime 5.			

Data completării
18.07.2023

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
29.09.2023

Semnătura directorului de departament